

AB „ŠIAULIŲ ENERGIJA“ MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. AB „Šiaulių energija“ (toliau tekste – perkantysis subjektas) mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Pirkimų įstatymas).
2. Šis Aprašas nustato perkančiojo subjekto vykdomų prekių, paslaugų ir darbų mažos vertės pirkimų (toliau – pirkimai) tvarką (būdus ir jų procedūrų atlikimo eigą).
3. Atlikdamas mažos vertės pirkimus, perkantysis subjektas vadovaujasi šiuo Aprašu, AB „Šiaulių energija“ pirkimų ir viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėmis (toliau – Taisyklėmis), taip pat Pirkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais. Atliekant mažos vertės pirkimus, privalomai taikomos Pirkimų įstatymo I skyriaus, 44, 47 straipsnių, 68 straipsnio 1 dalies, 90 straipsnio, 94 straipsnio 5, 6, 7 ir 9 dalies, 99 straipsnio, VI ir VII skyrių nuostatos ir Apraše nustatytos taisyklės. Jeigu mažos vertės neskelbiamas pirkimas atliekamas Pirkimų įstatymo 79 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose ar 5 ir 6 dalyse nustatytais sąlygomis ar į mažos vertės neskelbiamą pirkimą kviečiamas tik vienas tiekėjas, Pirkimų įstatymo 34 straipsnio reikalavimai, išskyrus 34 straipsnio 3 dalyje nustatytą reikalavimą, gali būti netaikomi. Be to, gali būti netaikomi Pirkimų įstatymo 90 straipsnio reikalavimai, jeigu atliekamas mažos vertės neskelbiamas pirkimas, kurio numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000,00 Eur (*dešimt tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*).
4. Apraše vartojamos sąvokos:
  - 4.1. **pirkimas**:
    - 4.1.1. supaprastintas pirkimas, kai prekių ar paslaugų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 58 000,00 Eur (*penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*), o darbų pirkimo numatoma vertė mažesnė kaip 145 000,00 Eur (*vienas šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*);
    - 4.1.2. pirkimas atliekamas toms atskiroms pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 58 000,00 Eur (*penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*) to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus – mažesnė kaip 145 000,00 Eur (*vienas šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*). Jeigu numatoma pirkimo vertė yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija, perkantysis subjektas užtikrina, kad bendra pirkimo dalių vertė, atliekant mažos vertės ir kitų supaprastintų pirkimų procedūras, būtų ne didesnė kaip 20 (*dvidešimt*) procentų bendros visų perkančiojo subjekto atliekamų pirkimo dalių vertės;
  - 4.2. **neskelbiama apklausa** – pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas kreipiasi į pasirinktus tiekėjus, kviesdamas pateikti pasiūlymus;
  - 4.3. **skelbiama apklausa** – pirkimo būdas, kai perkantysis subjektas apie atliekamą pirkimą paskelbia Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis (užpildo skelbimą apie pirkimą, vadovaudamasis Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka);
  - 4.7. kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Taisyklėse ir Pirkimų įstatymo 2 straipsnyje.
5. Pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų. Perkantysis subjektas, vykdydamas pirkimus bei jų pagrindu sudarytas pirkimo sutartis, siekia racionaliai naudoti tam skirtas lėšas, laikytis aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų.
6. Planuojant pirkimus ir jiems rengiantis, negali būti siekiama išvengti Apraše nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu tam tikriems tiekėjams nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos.

7. Pirkimo procedūros prasideda, kai:
  - 7.1. Viešųjų pirkimų tarnyba paskelbia perkančiojo subjekto skelbimą apie pirkimą CVP IS;
  - 7.2. tiekėjams išsiunčiamas kvietimas dalyvauti neskelbiamoje apklausoje;
  - 7.3. perkantysis subjektas priima sprendimą atlikti neskelbiamą apklausą žodžiu;
  - 7.4. tiekėjams, su kuriais sudaryta preliminarioji sutartis, išsiunčiamas kvietimas pateikti pasiūlymą atnaujintame tiekėjų varžymesi;
  - 7.5. tiekėjams, kuriems leista dalyvauti dinaminėje pirkimų sistemoje, išsiunčiamas kvietimas pateikti pasiūlymą.
8. Pirkimo (ar atskiros pirkimo dalies) procedūros baigiasi, kai:
  - 8.1. sudaroma pirkimo sutartis ir pateikiamas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimas, jeigu jo buvo reikalaujama, sudaroma preliminarioji sutartis, sukuriama dinaminė pirkimų sistema arba nustatomas projekto konkurso laimėtojas;
  - 8.2. atmetami visi pasiūlymai, projekto konkurso planai ar projektai;
  - 8.3. nutraukiamos pirkimo procedūros ar projekto konkurso procedūros;
  - 8.4. per nustatytą terminą nepateikiamas nei vienas pasiūlymas, projekto konkurso planas ar projektas;
  - 8.5. baigiasi pasiūlymų galiojimo laikas ir pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis nesudaroma dėl priežasčių, kurios priklauso nuo tiekėjų;
  - 8.6. visi tiekėjai atšaukia savo pasiūlymus, projekto konkurso planus ar projektus ar atsisako sudaryti pirkimo sutartį.
9. Perkantysis subjektas turi teisę savo iniciatyva nutraukti pradėtas pirkimo procedūras. Tai gali būti atliekama bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties (preliminarijos sutarties) sudarymo. Pirkimo procedūras nutraukti privaloma, jeigu buvo pažeisti Pirkimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti.
10. Perkantysis subjektas privalo įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, jeigu Lietuvos Respublikoje veikiančios centrinės perkančiosios organizacijos siūlomos prekės ar paslaugos, per sukurtą dinaminę pirkimų sistemą ar sudarytą preliminariją sutartį galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiojo subjekto poreikius ir perkantysis subjektas negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodamas tam skirtas lėšas. Perkantysis subjektas privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis, tai patvirtinanti dokumentą paskelbti įstatymų nustatyta tvarka ir jį saugoti kartu su kitais pirkimo dokumentais Pirkimų įstatymo 103 straipsnyje nustatyta tvarka. Perkantysis subjektas motyvuotus sprendimus skelbia vieną kartą per ketvirtį. Šiame punkte numatytas įpareigojimas įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją gali būti netaikomas, kai, atliekant neskelbiamą apklausą, numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000,00 Eur (*dešimt tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*).
11. Tais atvejais, kai neatliekamas centralizuotas pirkimas, kaip numatyta šio Aprašo 10 punkte, norėdamas įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, perkantysis subjektas gali:
  - 11.1. atlikti pirkimą savarankiškai;
  - 11.2. vadovaudamasis Pirkimų įstatymo 91 straipsniu įgalioti kitą perkantįjį subjektą ar perkančiąją organizaciją atlikti pirkimo procedūras;
  - 11.3. įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš užsienio valstybės centrinės perkančiosios organizacijos ar naudojantis užsienio valstybės centrinės perkančiosios organizacijos atlikta pirkimo procedūra, valdoma dinamine pirkimo sistema ar sudaryta preliminariją sutartimi;
  - 11.4. atlikti bendrus pirkimus kartu su kitais Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių narių perkančiaisiais subjektais vadovaudamasis Pirkimų įstatymo 92 ir 93 straipsnių nuostatomis;
  - 11.5. naudotis pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjų paslaugomis, kaip jos apibrėžtos Pirkimų įstatymo 2 straipsnio 10 ir 11 dalyse.
12. Siekdamas pasirengti pirkimui ir pranešti tiekėjams apie pirkimo planus bei reikalavimus, perkantysis subjektas gali prašyti suteikti ir gauti rinkos, taip pat nepriklausomų ekspertų, institucijų arba rinkos dalyvių konsultacijas, taip pat konsultuotis su visuomene, taip pat gali Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka iš anksto CVP IS paskelbti pirkimų techninių specifikacijų projektus.
13. Pirkimo procedūrą atlieka pirkimų organizatorius ar Komisija (toliau kartu – pirkimų vykdytojai). Tuo pačiu metu atliekamoms kelioms pirkimo procedūroms gali būti paskirti keli pirkimų organizatoriai arba sudaromos kelios Komisijos. Pirkimų organizatorius ir Komisija yra atskaitingi perkančiajam subjektui ir vykdo tik rašytines jo užduotis bei įpareigojimus.

14. Pirkimų organizatorius atlieka pirkimus, kai numatoma prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 15 000,00 Eur (*penkiolika tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*), numatoma darbų pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 30 000,00 Eur (*trisdešimt tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*) ir kai pirkimas nepaskiriamas Komisijai. Pirkimų organizatorius gali atlikti pagal preliminariąją sutartį atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūras visais atvejais, jei jų vykdymas nepaskiriamas Komisijai. Komisija pirkimą gali atlikti visais atvejais. Pirkimus, kai įsigyjama iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, vykdo perkančiojo subjekto generalinio direktoriaus įsakymu paskirti asmenys.
15. Perkančiojo subjekto generalinis direktorius turi teisę priimti sprendimą pavesti pirkimą atlikti pirkimų organizatoriui arba Komisijai, neatsižvelgdamas į Aprašo 14 punkte nustatytas aplinkybes. Priimdamas sprendimą, perkančiojo subjekto generalinis direktorius turėtų atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą.
16. Perkantysis subjektas, siekdamas užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams (žr. Pirkimų įstatymo 33 straipsnio 1 dalį), reikalauja, kad perkančiojo subjekto darbuotojai, Komisijos nariai, pirkimų organizatoriai, pirkimų iniciatoriai, ekspertai ar stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją. Konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją asmuo pasirašo, kai yra paskiriamas atlikti jam numatytas pareigas.
17. Kiekviena atliekama pirkimo procedūra patvirtinama toliau nurodomais dokumentais:
  - 17.1. jei atliekama apklausa žodžiu, pirkimą patvirtinantys dokumentai yra pirkimo sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją (jei viešinta), o jei pirkimo sutartis sudaryta žodžiu – sąskaita faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai. Taip pat Aprašo 17.3 punkte nurodyti dokumentai;
  - 17.2. jei atliekama apklausa raštu, pirkimą patvirtinantys dokumentai yra susirašinėjimo informacija, įskaitant skelbimą apie pirkimą (jei pirkimas buvo skelbiamas) ir kitus pirkimo dokumentus, protokolai (fiksuojuantys Komisijos sprendimus ar surašomi derybų ar susitikimų su tiekėjais atveju), apklausos pažymos (fiksuojančios pirkimų organizatoriaus sprendimus, kai jos pildomos), taip pat sudaryta pirkimo sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją, o jei pirkimo sutartis sudaryta žodžiu – sąskaita faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai. Taip pat Aprašo 17.3 punkte nurodyti dokumentai;
  - 17.3. Komisijos sprendimai įforminami protokoluose. Pirkimų organizatoriaus sprendimai, kai pirkimo sutarties vertė viršija 5 000,00 Eur (*penkis tūkstančius eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*), įforminami Apklausos pažymoje. Pirkimų organizatorius sprendimus gali įforminti Apklausos pažymoje visais atvejais.
- 17.4. Tais atvejais, kai pirkimą atlieka vienas asmuo ir pirkimą patvirtinantys dokumentai yra saugomi to asmens elektroniniame pašte ar CVP IS naudotojo paskyroje, perkantysis subjektas užtikrina tokių dokumentų prieinamumą, iškilus tokiam poreikiui.
18. Vykdamas pirkimo sutartį, sąskaitos faktūros turi būti teikiamos elektroniniu būdu Pirkimų įstatymo 34 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, išskyrus Pirkimų įstatymo 34 straipsnio 12 dalyje nustatytus atvejus ir kai pirkimo sutartys sudaromos žodžiu.

II. PIRKIMO BŪDO PARINKIMAS

19. Pirkimas skelbiamos apklausos būdu gali būti vykdomas visais atvejais (net kai Aprašas leidžia rinktis paprastesnį pirkimo būdą (neskelbiamą apklausą raštu ar žodžiu).
20. Pirkimas neskelbiamos apklausos būdu gali būti vykdomas šiais atvejais:
  - 20.1. jei numatoma prekių ar paslaugų pirkimo ar preliminariosios sutarties vertė mažesnė kaip 30 000,00 Eur (*trisdešimt tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*), o darbų numatoma pirkimo ar preliminariosios sutarties vertė mažesnė kaip 100 000,00 Eur (*vienas šimtas tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*);
  - 20.2. jei pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos;
  - 20.3. jeigu perkama vadovaujantis Pirkimų įstatymo 26 straipsnio reikalavimais;
  - 20.4. jeigu prekes patiekti, paslaugas suteikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių:
    - 20.4.1. pirkimo tikslas yra sukurti ar įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą;
    - 20.4.2. konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių;

- 20.4.3. dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos.
- 20.4.4. šio punkto 20.4.2 ir 20.4.3 papunkčiai gali būti taikomi tik tuo atveju, kai nėra pagrįstos alternatyvos ar pakaitalo ir konkurencijos nebuvimas nėra sukurtas perkančiojo subjekto dirbtinai sugriežtinus pirkimo reikalavimus;
- 20.5. jeigu būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio perkantysis subjektas negalėjo numatyti (pvz., kai dėl tiekėjo kaltės buvo nutraukta pirkimo sutartis, taip pat kai pasikeičia teisės aktai ir dėl šių pasikeitimų būtina skubiai įsigyti pirkimo objektą tam laikotarpiui, kol bus įvykdytos skelbiamos pirkimo procedūros; įvykus avarijai būtina kuo skubiau eliminuoti jos padarinius ir kt.). Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, jokia būdu negali priklausyti nuo perkančiojo subjekto;
- 20.6. kai paslaugos perkamos po projekto konkurso, apie kurį buvo skelbta CVP IS, jeigu pirkimo sutartis sudaroma pagal projekto konkurse nustatytas taisykles ir perkama iš projekto konkurso laimėtojo arba vieno iš jų. Pastaruoju atveju į derybas kviečiami visi laimėtojai;
- 20.7. jeigu perkantysis subjektas pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį, kai, pakeitus tiekėją, perkančiajam subjektui reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploatavimo ir priežiūros sunkumų. Tokių pirkimo sutarčių trukmė paprastai negali būti ilgesnė kaip 3 (*treji*) metai, skaičiuojant nuo pradinės pirkimo sutarties įsigaliojimo momento;
- 20.8. jeigu prekės kotiruojamos ir perkamos prekių biržoje;
- 20.9. jeigu yra trumpalaikės ypač palankios sąlygos, leidžiančios reikalingas prekes įsigyti už daug mažesnę negu rinkos kainą;
- 20.10. kai ypač palankiomis sąlygomis perkama prekių iš tiekėjo, kuris yra likviduojamas, restruktūrizuojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs ar su kreditoriais sudaręs taikos sutartį, arba tiekėjui taikomos panašios procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus;
- 20.11. kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį, kai yra visos šios sąlygos kartu:
- 20.11.1. visi nauji pirkimai yra skirti tam pačiam projektui, dėl kurio buvo sudaryta pirminė pirkimo sutartis, vykdyti, o pagrindiniame projekte buvo numatyta galimų papildomų paslaugų ar darbų pirkimo apimtis ir sąlygos, kurioms esant bus perkama papildomai;
- 20.11.2. pirminė pirkimo sutartis buvo sudaryta paskelbus apie pirkimą Pirkimų įstatyme nustatyta tvarka, skelbime nurodžius apie galimybę pirkti papildomai ir atsižvelgus į papildomų pirkimų vertę.
- 20.12. jei perkamos prekės ir paslaugos naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas lėšas;
- 20.13. jei perkami muziejų eksponatai, archyvų ir bibliotekų dokumentai, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai;
- 20.14. jei perkamos prekės iš valstybės rezervo;
- 20.15. jei perkamos licencijos naudotis bibliotekiniais dokumentais ar duomenų (informacinėmis) bazėmis;
- 20.16. jei perkamos perkančiojo subjekto darbuotojų mokymo, konferencijų, renginių organizavimo paslaugos;
- 20.17. jei perkamos ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos;
- 20.18. jei perkamos prekės, gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais ir yra ženklintos kaip išimtinai mokslui skirtos prekės;
- 20.19. jei perkamos keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruote susijusios paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo.
21. Mažos vertės pirkimai gali būti atliekami ir kitais Pirkimų įstatyme nustatytais pirkimų būdais, atsižvelgiant į šių būdų pasirinkimo sąlygas. Jei perkantysis subjektas nusprendžia vykdyti pirkimą kuriuo nors iš pirkimo būdų, numatytų Pirkimų įstatyme, pirkimas vykdomas vadovaujantis atitinkamą pirkimo būdą reglamentuojančiomis Pirkimų įstatymo nuostatomis.
22. Jeigu įvykdžius pirkimą sudaroma preliminarioji sutartis, pirkimo sutartis sudaroma vadovaujantis preliminariojoje sutartyje nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

III. SKELBIAMOS APKLAUSOS VYKDYMAS

23. Perkančiojo subjekto ir tiekėjo bendravimas ir keitimasis informacija, įskaitant skelbimą apie pirkimą, kitų pirkimo dokumentų, tiekėjų pasiūlymų, sprendinių, projekto konkurso planų ir projektų pateikimą, vyksta naudojantis CVP IS priemonėmis.
24. **Parengiami pirkimo dokumentai.** Pirkimo dokumentai rengiami valstybine – lietuvių kalba. Papildomai, esant perkančiojo subjekto poreikiui, pirkimo dokumentai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis. Pirkimo dokumentuose turi būti:
  - 24.1. prekių, paslaugų ar darbų pavadinimas, kiekis (apimtis), su prekėmis teiktinų paslaugų pobūdis, prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo terminai;
  - 24.2. pageidaujamos pirkimo objekto savybės;
  - 24.3. perkančiojo subjekto siūlomos pasirašyti pirkimo sutarties sąlygos ir (arba) pirkimo sutarties projektas pagal šio Aprašo 40.4 punkte nustatytus reikalavimus, jeigu jis yra parengtas;
  - 24.4. jeigu ketinama sudaryti preliminariąją sutartį, pirkimo dokumentuose turi būti preliminariosios sutarties sąlygos ir (arba) preliminariosios sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas. Preliminariosios sutarties sąlygose ar preliminariosios sutarties projekte turi būti numatyta preliminariosios sutarties vykdymo, pagrindinių sutarčių sudarymo ir kitos preliminariajai sutarčiai būdingos sąlygos;
  - 24.5. pasiūlymų rengimo reikalavimai;
  - 24.6. jei taikoma – tiekėjų pašalinimo pagrindai ir (arba) kvalifikacijos reikalavimai ir (arba) reikalaujami kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartai (toliau – Reikalavimai tiekėjui);
  - 24.7. jei keliami Reikalavimai tiekėjui – pateikiamas atitiktį jiems patvirtinančių dokumentų sąrašas ir informacija, ar pirkime bus naudojamas Europos bendrasis viešojo pirkimo dokumentas (toliau – EBVPD), vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) 50 straipsnio nuostatomis. Jei EBVPD nenaudojamas, turi būti nurodoma, ar visų tiekėjų bus prašoma iškart pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui, ar jų bus prašoma tik iš laimėtojo. Jei pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo atitiktį keliamiems Reikalavimams tiekėjui, bus prašoma tik iš laimėtojo, nustatomas reikalavimas pateikti laisvos formos deklaraciją dėl atitikties keliamiems Reikalavimams tiekėjui. Jei prašoma pateikti EBVPD ar laisvos formos deklaraciją, perkantysis subjektas, bet kuriuo pirkimo procedūrų metu, gali prašyti tiekėjų pateikti visus ar dalį dokumentų, patvirtinančių, kad jie atitinka Reikalavimus tiekėjui, jeigu tai būtina siekiant užtikrinti tinkamą pirkimo procedūros atlikimą;
  - 24.8. nustatant kvalifikacijos reikalavimus gali būti atsižvelgiama į Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodiką. Tiekėjo pašalinimo pagrindai ir atitiktį jiems patvirtinantys dokumentai nustatomi pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio nuostatas (pasirinktinai), o reikalaujami kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartai – pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 48 straipsnio nuostatas;
  - 24.9. informacija, kaip turi būti apskaičiuota ir išreikšta pasiūlymuose nurodoma kaina ar sąnaudos. Į kainą ar sąnaudas turi būti įskaičiuoti visi mokesčiai ir kitos teikėjo patiriamos su pirkimo sutarties vykdymu susijusios išlaidos, įskaitant atsiskaitymo dokumentų pateikimo išlaidas;
  - 24.10. reikalavimas tiekėjams nurodyti, kokiais pirkimo daliais ir kokie subtiekejai (jeigu jie žinomi) pasitelkiami;
  - 24.11. informacija, kad tiekėjas privalo nurodyti, kuri informacija, vadovaujantis Pirkimų įstatymo 32 straipsniu, yra konfidenciali;
  - 24.12. pasiūlymų vertinimo kriterijai ir sąlygos (pasiūlymai gali būti vertinami taikant kainos arba sąnaudų arba kainos ar sąnaudų ir kokybės kriterijus);
  - 24.13. informacija, ar pirkimo metu bus deramasi arba kokiais atvejais bus deramasi, ir derybų sąlygos bei tvarka;
  - 24.14. informacija apie pasiūlymų pateikimo termino pabaigą, pateikimo vietą ir būdą;
  - 24.15. būdai, kuriais tiekėjai gali prašyti pirkimo dokumentų paaiškinimų ir tokių prašymų pateikimo terminas, informacija, ar perkantysis subjektas ketina rengti susitikimą su tiekėjais dėl pirkimo dokumentų paaiškinimo, taip pat būdai, kuriais perkantysis subjektas savo iniciatyva gali paaiškinti (patikslinti) pirkimo dokumentus;
  - 24.16. kita informacija, nurodyta Pirkimų įstatymo 48 straipsnyje, pirkimo dokumentuose pateikiama pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką.

25. **Pasiūlymų pateikimo terminas nustatomas** toks, kad tiekėjams pakaktų laiko parengti pasiūlymus pagal nustatytus reikalavimus. Minimalus pasiūlymų pateikimo terminas – 3 (*trys*) darbo dienos nuo skelbimo paskelbimo CVP IS dienos. Nustatant pasiūlymo pateikimo terminą, į jį turi būti įtraukiamas papildomas laikas, reikalingas Viešųjų pirkimų tarnybai skelbimui paskelbti (1 (*viena*) darbo diena).
26. **Paskelbiamas skelbimas apie pirkimą Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.**
27. Jei gauta paklausimų dėl pirkimo dokumentų, teikiami pirkimo dokumentų paaiškinimai ar patikslinimai. Paaiškinimai ar patikslinimai, kol nėra pasibaigęs pasiūlymų pateikimo terminas, gali būti teikiami ir perkančiojo subjekto iniciatyva. Tiekėjai prašymą paaiškinti ar patikslinti pirkimo dokumentus gali pateikti ne vėliau kaip likus 2 (*dviem*) darbo dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos (jeigu pirkimo dokumentuose nėra nustatomas kitas terminas).
28. Paaiškinimai ar patikslinimai skelbiami CVP IS priemonėmis ir siunčiami užklausa pateikusiam bei visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams. Jei paaiškinimai ar patikslinimai teikiami perkančiojo subjekto iniciatyva, jų paskelbimas CVP IS priemonėmis laikomas pakankamu. Paaiškinimai ar patikslinimai turi būti pateikiami likus ne mažiau kaip 1 (*vienai*) darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos (jeigu pirkimo dokumentuose nėra nustatomas kitas terminas). Jei perkantysis subjektas paaiškinimų ar patikslinimų nepateikia per nurodytą terminą, pasiūlymų pateikimo terminas nukeliamas ne trumpesniai laikui nei tas, kiek vėluojama pateikti paaiškinimus ar patikslinimus.
29. Perkantysis subjektas privalo pratęsti pasiūlymų pateikimo terminus, kad visi pirkime norintys dalyvauti tiekėjai turėtų galimybę susipažinti su visa pasiūlymui parengti reikalinga informacija, šiais atvejais:
- 29.1. jeigu dėl kokių nors priežasčių papildoma su pirkimo dokumentais susijusi informacija būtų pateikiama likus mažiau kaip 1 (*vienai*) darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, nors jų buvo paprašyta laiku;
- 29.2. jeigu buvo padaryta reikšmingų pirkimo dokumentų pakeitimų. Jei pateikti paaiškinimai ar patikslinimai iš esmės keičia pirkimo dokumentuose nustatytus pirkimo objektui keliamus reikalavimus, Reikalavimus tiekėjui ar pasiūlymų rengimo reikalavimus, pasiūlymų pateikimo terminas skaičiuojamas iš naujo nuo paaiškinimų ar patikslinimų paskelbimo CVP IS priemonėmis dienos. Įvykus pirmiau nurodytiems pokyčiams, informacija apie atliktus pakeitimus siunčiama visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams ir paskelbiama prie pirkimo dokumentų.
30. Perkantysis subjektas, pratęsdamas pasiūlymų pateikimo terminą Aprašo 29 punkte nurodytais atvejais, privalo atsižvelgti į informacijos ir pirkimo dokumentų pakeitimų svarbą. Jeigu papildomos informacijos nebuvo paprašyta laiku arba ji neturi esminės įtakos pasiūlymų parengimui, perkantysis subjektas pasiūlymų pateikimo termino gali nepratęsti.
31. Jeigu rengiami susitikimai su tiekėjais dėl pirkimo objekto apžiūros, tai daroma su kiekvienu tiekėju individualiai. Susitikimo metu į klausimus nėra atsakinėjama: visus klausimus tiekėjai turi pateikti CVP IS priemonėmis. Atsakymai į gautus tiekėjų klausimus teikiami Aprašo 27-28 punktuose nustatyta tvarka.
32. Jei gauta pretenzijų – į jas atsakoma Pirkimų įstatymo 109 straipsnyje nurodyta tvarka ir terminais, įvertinant, ar dėl pateikto atsakymo į pretenziją būtini pirkimo dokumentų patikslinimai. Jei taip, jie teikiami Aprašo 27-29 punktuose nustatyta tvarka ir terminais.
33. **Susipažįstama su pasiūlymais: suėjus pasiūlymų pateikimo terminui**, atveriami CVP IS priemonėmis pateikti pasiūlymai vadovaujantis Pirkimų įstatymo 57 straipsnio nuostatomis.
34. **Įvertinami gauti pasiūlymai:**
- 34.1. perkantysis subjektas gali nevertinti viso tiekėjo pasiūlymo, jeigu patikrinęs jo dalį nustato, kad pasiūlymas, vadovaujantis jam nustatytais reikalavimais, turi būti atmetamas;
- 34.2. **jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti Reikalavimai tiekėjui:**
- 34.2.1. jei prašyta pateikti atitiktą keliamiems Reikalavimams tiekėjui patvirtinančius dokumentus, patikrinama, ar pagal pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją tiekėjas atitinka pirkimo dokumentuose keliamus reikalavimus;
- 34.2.2. jei reikalauta EBVPD ar laisvos formos deklaracijos (toliau – Deklaracija) dėl atitikties keliamiems Reikalavimams tiekėjui, įvertinama tiekėjo pateiktame dokumente nurodoma informacija;
- 34.2.3. jei tiekėjas pateikė netikslus, neišsamius ar klaidingus dokumentus ar duomenis apie atitiktą Reikalavimams tiekėjui arba šių dokumentų ar duomenų trūksta, perkantysis subjektas, nepažeisdamas lygiateisiškumo ir skaidrumo principų, prašo tiekėją šiuos dokumentus ar duomenis

- patikslinti, papildyti arba paaiškinti per jo nustatytą protingą terminą. Jei tiekėjas neatitinka pirkimo dokumentuose nustatytų Reikalavimų tiekėjui arba tiekėjas pateikė netikslius, neišsamius ar klaidingus dokumentus ar duomenis apie atitiktį Reikalavimams tiekėjui arba šių dokumentų ar duomenų nepateikė ir, perkančiajam subjektui prašant, jų nepateikė ar nepatikslo per perkančiojo subjekto nustatytą terminą, tiekėjo pasiūlymas atmetamas. Tiekėjui nuslėpus informaciją arba pateikus melagingą informaciją, perkantysis subjektas vadovaujasi Pirkimų įstatymo 63 straipsnio nuostatomis. Teisę dalyvauti tolesnėse pirkimo procedūrose turi keliamus reikalavimus atitinkantys tiekėjai;
- 34.2.4. perkantysis subjektas priima sprendimą dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusių tiekėjų atitikties Reikalavimams tiekėjui ir informuoja tiekėją apie patikrinimo rezultatus ne vėliau kaip per 3 (*tris*) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.
- 34.3. vertinama, ar pasiūlymas (tame tarpe tiekėjo siūlomas pirkimo objektas) atitinka nustatytus reikalavimus. Jei tiekėjas pateikė netikslius, neišsamius ar klaidingus dokumentus ar duomenis apie atitiktį pirkimo dokumentų reikalavimams arba šių dokumentų ar duomenų trūksta, perkantysis subjektas, nepažeisdamas lygiateisiškumo ir skaidrumo principų, prašo tiekėją šiuos dokumentus ar duomenis patikslinti, papildyti arba paaiškinti per jo nustatytą protingą terminą, vadovaudamasis Pirkimų įstatymo 58 straipsnio 5 dalies ir 64 straipsnio 9 dalies nuostatomis;
- 34.4. jei pirkimo dokumentuose buvo numatyta, kad pirkimo metu bus deramasi, vykdomos derybos, siekiant geriausio pirkimo dokumentuose nurodytus perkančiojo subjekto poreikius atitinkančio rezultato. Deramasi pirkimo dokumentuose nurodytomis priemonėmis, laikantis juose nustatytos derybų tvarkos;
- 34.5. vertinama, ar tiekėjo pasiūlyme nėra kainos ar sąnaudų apskaičiavimo klaidų (jei buvo deramasi – vertinamos galutinės kainos ar sąnaudos). Radus klaidų, pirkime dalyvaujančių tiekėjų (toliau – dalyviai) prašoma per perkančiojo subjekto nurodytą terminą ištaisyti pasiūlyme pastebėtas aritmetines klaidas, nekeičiant susipažinimo su pasiūlymais metu užfiksuotos kainos ar sąnaudų. Taisydamas pasiūlyme nurodytas aritmetines klaidas, dalyvis gali taisyti kainos ar sąnaudų sudedamąsias dalis, tačiau neturi teisės atsakyti kainos ar sąnaudų sudedamųjų dalių arba papildyti kainą ar sąnaudas naujomis dalimis;
- 34.6. įvertinama, ar tiekėjo pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, nustatytų perkančiojo subjekto prieš pradėdant pirkimo procedūrą (jei buvo deramasi – vertinamos galutinės kainos ar sąnaudos) pagal Pirkimų įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatas;
- 34.7. jei pirkimo dokumentuose buvo nurodyta, jog bus taikomas toks reikalavimas, prašoma pagrįsti neįprastai mažą kainą arba sąnaudas (jei buvo deramasi – vertinamos galutinės kainos ar sąnaudos) Pirkimų įstatymo 66 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 34.8. **jei pirkime naudota Deklaracija**, kreipiamasi į tiekėją, kurio pasiūlymas gali būti pripažintas laimėjusiu, reikalaujant pateikti EBVPD nurodytą informaciją patvirtinančius dokumentus vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 51 straipsnio reikalavimais, o jei naudota laisvos formos deklaracija – prašoma pateikti deklaruojamą informaciją patvirtinančius dokumentus. Tiekėjo pateikti duomenys ar dokumentai patikslinami, papildomi arba paaiškinami Aprašo 34.2.3 punkte nustatyta tvarka. Priimamas sprendimas ar tiekėjo pateikti dokumentai patvirtina atitiktį Reikalavimams tiekėjui ir tiekėjas ne vėliau kaip per 3 (*tris*) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuojamas apie patikrinimo rezultatus.
35. **Sudaroma pasiūlymų eilė ir nustatomas laimėjęs pasiūlymas:**
- 35.1. į pasiūlymų eilę įtraukiami tie tiekėjai, kurių pasiūlymai nebuvo atmesti dėl pirkimo dokumentuose nurodytų priežasčių. Pasiūlymų eilė sudaroma ekonominio naudingumo mažėjimo tvarka. Jei kelių tiekėjų pasiūlymų ekonominis naudingumas yra vienodas, sudarant pasiūlymų eilę, pirmesnis įrašomas tiekėjas, kurio pasiūlymas pateiktas anksčiausiai. Eilė nesudaroma, jei pasiūlymą pateikė ar, pirkimo procedūrų metu atmetus kitus pasiūlymus, liko vienas tiekėjas. Pirmasis pasiūlymų eilėje esantis tiekėjas (jeigu ji nesudaroma – vienintelis pasiūlymą pateikęs ar vienintelis likęs nepašalintas tiekėjas) **skelbiamas pirkimo laimėtoju;**
- 35.2. pirkimo sutartis ar preliminarieji sutartis turi būti sudaroma nedelsiant. Pirkimo sutarties sudarymo atidėjimo terminas netaikomas, jei pirkimo dokumentuose nėra nustatyta kitaip. Perkantysis subjektas gali nuspręsti nesudaryti pirkimo sutarties su ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių tiekėju, jeigu nustato, kad pasiūlymas neatitinka Pirkimų įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytų aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų.

36. Dalyviai, ne vėliau kaip per 5 (*penkias*) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, raštu **informuojami apie procedūros rezultatus** vadovaujantis Pirkimų įstatymo 68 straipsnio 1 dalies reikalavimais.
37. Dalyvis, kurio pasiūlymas nustatytas laimėjęs, kviečiamas sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį.
38. Jeigu tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį, raštu atsisako ją sudaryti arba nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento (jei jo buvo prašoma), arba iki perkančiojo subjekto nurodyto laiko nepasirašo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, ar atsisako sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį Pirkimų įstatyme ir pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis, laikoma, kad jis atsisakė sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį. Tuo atveju perkantysis subjektas siūlo sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal nustatytą pasiūlymų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį, jeigu toks tiekėjas gali būti pripažintas laimėtoju.
39. **Jei priimamas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties arba pradėti pirkimą iš naujo** – suinteresuotieji dalyviai apie tai informuojami, nurodant tokio sprendimo priežastis.
40. **Pirkimo sutarties sudarymas:**
- 40.1. Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 (*treju*) metų nuo pirkimo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina pailginti šį laikotarpį (žr. Pirkimų įstatymo 94 straipsnio 5 dalį).
- 40.2. Preliminarioji sutartis negali būti sudaryta ilgesniam kaip 8 (*aštuonerių*) metų laikotarpiui, išskyrus pagrįstus, su pirkimo objektu susijusius atvejus, kurie nurodomi skelbime apie pirkimą arba kvietime tiekėjams (žr. Pirkimų įstatymo 94 straipsnio 6 dalį). Pirkimo sutartis preliminariosios sutarties pagrindu gali būti sudaryta ne vėliau kaip iki preliminariosios sutarties galiojimo termino pabaigos, tačiau pati pirkimo sutartis gali galioti ir ilgiau.
- 40.3. Pirkimo sutartis sudaroma raštu. Žodžiu ji gali būti sudaroma tik tada, kai pirkimo sutarties vertė neviršija 5 000,00 Eur (*penkių tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*).
- 40.4. Kai pirkimo sutartis sudaroma raštu, joje turi būti nurodoma:
- 40.4.1. perkamos prekės, paslaugos ar darbai, preliminarus, o jeigu įmanoma – tikslus jų kiekis (apimtis);
- 40.4.2. kainodaros taisyklės (jas nustatant, gali būti atsižvelgiama į Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą kainodaros taisyklių nustatymo metodiką);
- 40.4.3. atsiskaitymo tvarka. Mokėjimo laikotarpiai turi atitikti Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- 40.4.4. pirkimo sutarties prievolių įvykdymo terminai;
- 40.4.5. informacija, kad jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas perkančiajam subjektui išsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys;
- 40.4.6. kita informacija, nurodyta Pirkimų įstatymo 95 straipsnyje, pirkimo sutartyje pateikiama pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką.
- 40.5. Pasirašant ar nutraukiant pirkimo sutartį, preliminariąją sutartį, vykdant ir keičiant pirkimo sutartį, perkančiojo subjekto ir tiekėjo bendravimas bei keitimasis informacija gali vykti ne CVP IS priemonėmis.
- 40.6. Perkantysis subjektas, ne vėliau kaip per 15 (*penkiolika*) dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal šias sutartis pradžios, vadovaudamasis Pirkimų įstatymo 94 straipsnio 9 dalimi, CVP IS skelbia laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, preliminariąją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus nurodytame Pirkimų įstatymo straipsnyje numatytas išimtis, kai šių dokumentų skelbti nereikia.
- 40.7. Pirkimo sutartis ir preliminarioji sutartis keičiama vadovaujantis Pirkimų įstatymo 97 straipsnio nuostatomis.

IV. NESKELBIAMOS APKLAUSOS VYKDYMAS

41. Neskelbiama apklausa atliekama apklausiant perkančiojo subjekto pasirinktą skaičių tiekėjų. Neskelbiama apklausa gali būti vykdoma žodžiu (telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinama internete tiekėjų skelbiama informacija apie prekių, paslaugų ar darbų kainą ir kitaip) arba raštu (CVP IS priemonėmis, elektroniniu paštu, paštu, faksu ar kitomis priemonėmis).
42. Žodžiu apklausa gali būti vykdoma tik šiais atvejais:
  - 42.1. jei numatoma pirkimo sutarties vertė neviršija 5 000,00 Eur (*penkių tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*);
  - 42.2. jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio perkantysis subjektas negalėjo numatyti (Aprašo 20.5 punktą);
  - 42.3. pirkimas atliekamas pagal Aprašo 20.4, 20.7, 20.8, 20.9, 20.10, 20.13, 20.14, 20.15, 20.17 ir 20.19 punktus.
43. Bendravimo ir keitimosi informacija būdus, atsižvelgdami į Apraše ir Pirkimų įstatyme nustatytus reikalavimus, parenka pirkimo vykdytojai, tačiau tame pačiame pirkime dalyvaujantys tiekėjai turi būti apklausiami ta pačia forma ir jiems turi būti pateikta tokia pati informacija. Bendravimas ir keitimasis informacija privalo vykti CVP IS priemonėmis, išskyrus šiuos atvejus:
  - 43.1. Pirkimų įstatymo 79 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 3 dalies 1, 2 ir 4 punktuose ar 5 ir 6 dalyse nustatytais sąlygomis atliekamus pirkimus;
  - 43.2. kai numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 20 000,00 Eur (*dvidešimt tūkstančių eurų*) (*be pridėtinės vertės mokesčio*);
  - 43.3. tais atvejais, kai kviečiamas vienintelis tiekėjas;
  - 43.4. pirkimas vykdomas žodžiu.
44. Kai pirkimas vykdomas žodžiu, pirkimo dokumentai nerengiami. Laimėtojas atrenkamas ir pirkimo sutartis sudaroma Aprašo 35–40 punktuose nustatyta tvarka.
45. Kai neskelbiama apklausa vykdoma raštu, pirkimo dokumentai rengiami vadovaujantis Aprašo 24 punktu, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką. Pirkimo dokumentuose nurodomas pasiūlymų pateikimo terminas. Jis nustatomas toks, kad tiekėjams pakaktų laiko parengti pasiūlymus. Aprašo 20.2 ir 20.6 punktuose nustatytais atvejais perkantysis subjektas gali nerengti naujų pirkimo dokumentų pilna apimtimi, o kvietime derėtis nurodyti tik tas sąlygas, kurias perkantysis subjektas nustato naujai (pvz., derybų data, derybų sąlygos).
46. Kai neskelbiama apklausa vykdoma raštu, pasirinkti tiekėjai kviečiami teikti pasiūlymus ir jiems pateikiami pirkimo dokumentai. Toliau vykdomos analogiškos procedūros, kurios nurodytos Aprašo III skyriuje, išskyrus tokias procedūras, kurios, vykdant neskelbiamą pirkimą pagal pasirinktą jo atlikimo būdą, nėra atliekamos, pvz., nėra skelbiamas skelbimas apie pirkimą, pirkimas gali būti neatliekamas CVP IS priemonėmis, gali būti nevykdoma susipažinimo su pateiktais pasiūlymais procedūra, kaip numatyta Aprašo 33 punkte, tiekėjams nesuteikiama teisė dalyvauti susipažinimo su pateiktais pasiūlymais procedūroje ir panašios.

V. GINČŲ NAGRINĖJIMAS, ŽALOS ATLYGINIMAS, PIRKIMO SUTARTIES AR PRELIMINARIOSIOS SUTARTIES PRIPAŽINIMAS NEGALIOJANČIA, ALTERNATYVIOS SANKCIJOS

30. Ginčų nagrinėjimas, žalos atlyginimas, pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pripažinimas negaliojančia, alternatyvios sankcijos, Europos Sąjungos teisės pažeidimų nagrinėjimas atliekami Pirkimų įstatymo VII skyriuje nustatyta tvarka.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Vykdamas mažos vertės pirkimus vadovaujasi aktualiomis teisės aktų nuostatomis. Jei, patvirtinus Aprašą, pasikeičia Pirkimų įstatymo ar kitų teisės aktų imperatyvios nuostatos, pasikeitusios imperatyvios nuostatos taikomos nuo jų įsigaliojimo dienos.
32. Planavimo ir pasirengimo pirkimams dokumentai, pirkimo dokumentai, pasiūlymai bei jų nagrinėjimo ir vertinimo dokumentai, Komisijos sprendimų priėmimo, derybų ar kiti protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai, kiti su pirkimu susiję dokumentai saugomi ne trumpiau kaip 4 (*ketverius*) metus nuo pirkimo pabaigos. Preliminariosios sutartys, pirkimo sutartys, jų pakeitimai ir su jų vykdymu susiję dokumentai – ne trumpiau kaip 4 (*ketverius*) metus nuo pirkimo

- sutarties ar preliminariosios sutarties įvykdymo. Visi nurodyti dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.
33. Perkantysis subjektas per 30 (*trisdešimt*) dienų pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams, CVP IS priemonėmis Viešųjų pirkimų tarnybai jos nustatyta tvarka pateikia Pirkimų įstatymo 102 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą ataskaitą.
  34. Visų perkančiojo subjekto vykdomų pirkimų organizavimo tvarka nustatoma perkančiojo subjekto generalinio direktoriaus įsakymu (potvarkiu).
  35. Šis Aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo datos